Overzicht vragen en reacties n.a.v. MKBA Meppeler gracht

Inleiding

Het MKBA onderzoek is grotendeels uitgevoerd tijdens de periode waarin corona maatregelen van kracht waren. Met in achtneming van deze maatregelen was het mogelijk om het onderzoek uit te voeren volgens de vastgestelde onderzoeksopdracht. Alleen aan stap 5, de presentatie van de concept uitkomsten, is noodgedwongen op een andere wijze invulling gegeven.

De presentatie door het onderzoeksbureau, normaalgesproken in de vorm van een inloop-/voorlichtingsavond, vond nu plaats via een online video opname. Omdat het stellen van vragen hierbij niet mogelijk was, hebben betrokkenen en geïnteresseerden de gelegenheid gekregen om hun vragen per mail te stellen. Er zijn vier vragen en/of reacties binnen gekomen. In deze bijlage volgt een weergave (geanonimiseerd) van de binnengekomen reacties en de beantwoording daarvan namens de gemeente.

REACTIE 1

Geachte heer/ mevrouw.

Vooraf zei wethouder Koning dat er geen geld voor de gracht was.
Ik zeg kijk bij Stichting Oud Meppel, na de gracht was er een singel met 2 rijen bomen.
Dat zag er prachtig uit, heeft uitstraling, geeft groen en kost haast niks.
Voor bezoekers spreekt dat meer aan, juist dat soort singels verdwenen overal.
De 2 rijen bomen, kunt u laten overlopen in u eigen plan, van bomen op de Groenmarkt.

Vriendelijke groeten.

Beantwoording

Geachte xxxx,

Hartelijk dank voor uw reactie en betrokkenheid. Met de vragenronde naar aanleiding van het concept onderzoeksrapport beoogden wij met name vragen/onduidelijkheden over de aanpak of uitkomsten van het onderzoek weg te nemen. Uw reactie betreft niet zozeer een vraag over het onderzoeksrapport, maar is meer een suggestie voor het vervolg. Naar aanleiding van uw reactie zal de inhoud van het onderzoeksrapport daarom niet veranderen. Desalniettemin bedankt u voor uw suggestie en uw getoonde betrokkenheid.

Voor de volledigheid wil ik u meegeven dat naar aanleiding van het definitieve onderzoeksrapport de gemeenteraad zal discussiëren over het vervolg met betrekking tot het Prinsenplein. Ik verwacht dat dit tijdens de raadsvergadering van 25 maart aanstaande zal zijn. U kunt deze vergadering digitaal volgen via een livestream op de website van de gemeente. Indien u (vooruitlopend daarop) nog vragen heeft, kunt u mij een bericht sturen of telefonisch benaderen.

Met vriendelijke groet,

REACTIE 2

Dag lezer(es),
Over het conceptrapport wilde ik de korte opmerking maken dat die brug natuurlijk helemaal niet hoeft! De ‘doorgaande weg’ Kromme Elleboog-Marktstraat is niet echt nodig. Integendeel, dat maakt dit stukje centrum meteen autoluw.
Voor de rit van en naar de nieuwe parkeergarage maakt het niet uit en je kunt vanaf de Ceintuurbaan via de Marktstraat naar de Jumbo en Lidl en de Woldstraat. Het stimuleert om de auto in de parkeergarage te zetten en dan verder te wandelen.
Maar, als dat een probleem geacht wordt, kun je een verkeersplan maken met eenrichtingverkeer dat gebruik kan maken van de Prinsenbrug (als ik de naam goed heb). Bij tweerichtingverkeer moet je daar op elkaar wachten, dat moet ook bij de Tipbrug. Dat het lastig wordt en files vormt, is autoverkeerremmend dus alleen maar positief.
En het scheelt 5 miljoen.

Met vrolijke groet,

Beantwoording

Geachte xxxx,

Hartelijk dank voor uw reactie en betrokkenheid. Uw reactie gaat in principe over een alternatieve variant dan de scope van het onderzoek. De onderzoeksopdracht richtte zich namelijk op de effecten en kosten van het graven van een gracht mét beweegbare brug. Uw suggestie om geen brug, of een brug voor eenrichtingsverkeer, aan te leggen gaat daarom buiten de scope van het onderzoek en zal daarom strikt genomen niet leiden tot een wijziging van het rapport.

In theorie zou uw suggestie wel een mogelijke vervolgoptie kunnen zijn, wij zien daarvoor echter een aantal praktische bezwaren. Uw suggestie om geen brug te realiseren en daarmee de doorgaande verbinding van de Markstraat naar de Kromme Elleboog te verwijderen zou in onze ogen namelijk een te grote impact op de verkeersdoorstroming van de (binnen)stad hebben. De beoogde bruglocatie is onderdeel van de binnenring die een belangrijke schakel is in de verkeersafwikkeling. Ook de toegankelijkheid van de nieuwe parkeergarage Kromme Elleboog zou sterk verminderen als de aanrijroute vanuit noordelijke richting zou vervallen. Om die reden zien wij uw suggestie niet als een wenselijke ontwikkeling en ook niet passend bij het verkeersbeleid van de gemeente. Desalniettemin bedankt voor uw suggestie.

Voor de volledigheid wil ik u meegeven dat naar aanleiding van het definitieve onderzoeksrapport de gemeenteraad zal discussiëren over het vervolg met betrekking tot het Prinsenplein. Ik verwacht dat dit tijdens de raadsvergadering van 25 maart aanstaande zal zijn. U kunt deze vergadering digitaal volgen via een livestream op de website van de gemeente. Indien u (vooruitlopend daarop) nog vragen heeft, kunt u mij een bericht sturen of telefonisch benaderen.

Met vriendelijke groet,

REACTIE 3

Mijne Heren en Dames,
Ik vind het plan veel te duur.
Gebruik het geld voor iets anders.
Vr.gr.

Beantwoording

Geachte xxxx,

Dank voor uw reactie. Met de vragenronde naar aanleiding van het concept onderzoeksrapport beoogden wij met name vragen/onduidelijkheden over de aanpak of uitkomsten van het onderzoek weg te nemen. Uw reactie betreft niet zozeer een vraag over het onderzoeksrapport, maar betreft een standpunt. Uw reactie is helder, maar zal (logischerwijs) niet leiden tot een verandering van de onderzoeksuitkomsten of –rapport. Desalniettemin bedankt u voor uw reactie.

Voor de volledigheid wil ik u meegeven dat naar aanleiding van het definitieve onderzoeksrapport de gemeenteraad zal discussiëren over het vervolg met betrekking tot het Prinsenplein. Ik verwacht dat dit tijdens de raadsvergadering van 25 maart aanstaande zal zijn. U kunt deze vergadering digitaal volgen via een livestream op de website van de gemeente. Indien u (vooruitlopend daarop) nog vragen heeft, kunt u mij een bericht sturen of telefonisch benaderen.

Met vriendelijke groet,

REACTIE 4

Meppel, 3 januari 2021

Aan het College van B en W gemeente Meppel

Betreft: inspraakreactie op concept eindrapport MKBA Meppeler gracht

Geacht college,

Hierbij onze reactie op het concept eindrapport (hierna te noemen: rapport), van Witteveen + Bos (bijlagen ontbreken helaas).

Eerst geven we onze opmerkingen op het proces: A en B en daarna onze inhoudelijke opmerkingen: 1 t/m 6.

Vooraf

Het beschikbare rapport is incompleet, want de bijlagen 2 t/m 5 ontbreken. Met name als het gaat om de input vanuit het stadsgesprek en het gesprek met belanghebbenden ("Wie zijn dat?") en omwonenden vinden we deze informatie van belang. We behouden ons het recht voor om aanvullend te mogen reageren op het moment dat alle bijlagen beschikbaar zijn gesteld.

Proces

A. Begin december verscheen het rapport. De inspraaktermijn werd door de gemeente bepaald op een periode van 8 t/m 18 december 2020. Veel te kort voor zo'n belangrijk thema. Maar zeker ook te kort gezien de bijzondere (feest)maand december. Op ons verzoek is de termijn verlengd t/m 4 januari a.s.

Is deze termijnverlenging ook publiekelijk gecommuniceerd?

B. Op blz. 8 laatste zin staat: "Het eindresultaat is een rapport dat de maatschappelijke kosten en baten in beeld brengt van het opengraven van de Meppeler gracht dat kan dienen als onderlegger voor een politiek en maatschappelijk debat en voor besluitvorming". Wij zijn benieuwd naar de vormgeving en planning van dit debat. Wij zijn van mening dat het onderwerp "gracht" niet geïsoleerd moet worden van het grotere thema "omgevingsvisie".

Hoe gaat het College hiertussen de verbinding leggen?

Opmerking: in september 2007, toen werd besloten om het huidige stukje Gasgracht open te graven, is een enquête gehouden onder bewoners en bezoekers van de binnenstad. Dit in het kader van het betrekken van inwoners bij het opstellen van de binnenstad visie. Uit die

enquête bleek dat 80% van de ondervraagden voorstander was van het opengraven van de gracht in het centrum.

Zou dat nu wezenlijk anders liggen?

Inhoud

1. Er ligt vooral een financieel-technisch ingekleurd rapport, waarbij met name de definiëring van “maatschappelijk verantwoord” een bijzondere dimensie krijgt.

Blz. 9: "Wanneer de voordelen (positieve baten) groter zijn dan de nadelen (kosten en eventuele negatieve baten) is een project maatschappelijk gezien verantwoord. Een MKBA kan zodoende aangeven of een investering in een bepaald project maatschappelijk gezien al dan niet een juiste keus is”.

Er zijn nogal wat projecten / beleidsterreinen (denk bijv. aan sport en cultuur, maar ook infrastructuur), waarbij de baten niet opwegen tegen de lasten. Zijn die vervolgens niet maatschappelijk verantwoord? Een beoordeling van dat maatschappelijk verantwoord zijn zou juist daarom ook gekoppeld moeten zijn aan een vergelijking met andere investeringen. Ook referentie- en inspiratiebeelden zouden het rapport versterken.

2. De gemaakte rekensom van baten en lasten is ingewikkeld (gemaakt) en roept veel vraagtekens op. Het thema veiligheid is daarbij wel heel bijzonder berekend (N.B. 3 mio).

Zonder concrete (ervarings)cijfers uit ons “eigen” grachtengebied wordt een berekening gemaakt. Er wordt een methodiek gehanteerd die nog nimmer op (voorgenomen)projecten in Meppel is toegepast. Op ons komt het over als een suggestieve slag in de lucht.

De waardestijging van enkele aanliggende particuliere panden wordt ingeboekt als een bate (1,4 mio). Dit vinden wij vreemd bezien vanuit het perspectief van de Meppeler gemeenschap.

Een toename van de baten in de horeca en winkels van 62 duizend euro per jaar lijkt ons onwaarschijnlijk laag (dat is 20 euro per week per bedrijf). Het is berekend met extrapolatie van Woerdense cijfers. Omdat de gracht in Woerden 500 meter is en die in Meppel 160 meter is ervan uitgegaan dat de toename van de bestedingen in Meppel ook slechts 1/3 is van die in Woerden. Een zeer aanvechtbare aanname.

De kosten van een beweegbare brug kunnen veel lager worden als tot een smallere brug wordt besloten. Geen 4,9 maar wellicht 2,5 mio. Immers een brug van 10 meter breed is niet gewenst en niet nodig in onze fijnmazige binnenstad. De Emmabrug meet ongeveer 5 meter breed. Wellicht is een “boogbrug”, niet beweegbaar, ook geschikt. Immers de doorvaart kun / moet je beperken tot kleinere recreatievaartuigen.

Met bovengenoemde correcties komt de berekening uit op negatief 1,5 mio in plaats van de berekende 9,4 mio.

3. Zeer opmerkelijk is dat kennelijk geen enkele verkenning is gedaan naar het verkrijgen van bijdragen, subsidies van hogere overheden en van de Europese Unie.

Het is voor ons duidelijk dat zo'n omvangrijke investering in onze binnenstad alleen verantwoord is met hulp van provincie, Rijk en evt. Europa.

4. Het lijkt erop dat het rapport volledig voorbij gaat aan de recente geschiedenis. De kernwaarden van de grachten/het water en de fijnmazige, historische (infra)structuur van Meppel lijken geen rol te spelen, terwijl ze juist cruciaal en doorslaggevend waren voor de provinciale en lokale inzet om Meppel haar grachten te laten behouden. Eerdere, doorwrochte, adviezen aan de gemeente (Bureau Vijn, Gracht in Beeld, 1999, Ontwikkelingsvisie 2030 van BVR, 2000, en de Grontmij 2003) zijn niet meegewogen. Staan niet op de literatuurlijst.

In het rapport van de Grontmij uit 2003, geheten Haalbaarheid Gasgracht, wordt op pag. 35, de voorlopige conclusie, opgemerkt: "het is voor de projectgroep echter wel duidelijk dat reconstructie van de Gasgracht / Prinsengracht pas meerwaarde krijgt wanneer fase 1 (de huidige situatie) en fase 2 (Prinsenplein) in onderlinge samenhang worden gerealiseerd".

5. De beoordeling van de criteria veiligheid, bereikbaarheid, overlast van werkzaamheden, rijtijdverlenging, oponthoud… voelen met terugwerkende kracht als een soort aanklacht tegen de eerdere besluitvorming om de grachten open te houden. Onbegrijpelijk als je ziet hoe Meppel in de afgelopen jaren juist met haar grachten en fijnmazige, historische (infra)structuur een unique selling point heeft uitgestraald ("Meppel vol vaart", "Diep geluk", "Stoer stadje", "Klein-Amsterdam"). Kijkend naar de regio-functie, kijkend naar woon- en vestigingsklimaat… enz.

We willen nu niet tot op detail ingaan op het (incomplete) rapport, maar de weergave en onderbouwing van bepaalde beoordelingen van criteria is bijzonder en soms onbegrijpelijk en/of ver gezocht. Dit nog los van het antwoord op de vraag of vergelijkingen met Woerden, Amsterdam of andere projecten in den lande ("Cultuur erfgoed op waarde geschat") voldoende recht doen aan de uniciteit van Meppel.

6. Het rapport gaat uit van een "enge" benadering, die op geen enkele wijze lijkt aan te sluiten op de eerdere besluitvorming om de Prinsengracht open te graven.

Alsof het open graven van een gracht een op zich zelf staand project is. Het gaat toch om de binnenstad als geheel ?! Het gaat toch om een combinatie van trends en factoren (blz. 6)?! Wij missen hierbij de brede visie voor de langere termijn, die duiding en richting geeft aan wonen, werken, winkelen, verblijven, recreëren, verkeersstromen en mobiliteit. En in die brede visie past naar onze mening ook meer water in de binnenstad.

Slot

Overall bekruipt ons een naar gevoel. De reacties op het rapport in de media of juist het ontbreken daarvan, wekken de indruk dat de besluitvorming al gelopen is. Zonder definitief rapport, zonder maatschappelijk debat, zonder brede visie.

Het bovenliggende gevoel is: er is voldaan aan de College-afspraak om een onderzoek te doen naar het verder opengraven van de gracht.

Het onderliggende gevoel: het rapport lijkt vooral een bevestiging van hetgeen "men" graag als uitkomst wil zien: de gracht is vooral een geldverslindende barrière zonder toegevoegde waarde. Einde discussie over de grachten.

Wat ons betreft kan en mag dit nu niet de slotconclusie zijn. Wij willen het rapport inhoudelijk beoordelen, gekoppeld aan een brede (lange termijn) visie, waarbij water in de binnenstad een herkenbaarder plek krijgt. Een maatschappelijk debat moet de betrokkenheid van alle inwoners (en dus niet alleen aanwonenden en belanghebbenden) bevorderen. De totstandkoming van de gemeentelijke "omgevingsvisie" , waarbij ruim baan kan worden gegeven aan inwonersparticipatie, biedt daarvoor een geschikte mogelijkheid.

We willen voortbouwen op de gelegde fundamenten en aanwezige kwaliteiten uit het verleden, gekoppeld aan het verwezenlijken / uitbouwen van een dynamische binnenstad.

Met vriendelijke groet,

Beantwoording

Geachte xxxx,

Hartelijke dank voor uw reactie en uw betrokkenheid. Via deze mail zal ik de door u gestelde vragen zoveel mogelijk proberen te antwoorden. Op voorhand wil ik daarbij al wel vast opmerken dat wij met de vragenronde naar aanleiding van het concept onderzoeksrapport beoogden om met name vragen/onduidelijkheden over de aanpak of uitkomsten van het onderzoek weg te nemen. Naast uw inhoudelijke vragen die daar op in gaan, bestaat uw reactie ook uit een aantal passages waarin u uw standpunten over het onderwerp meegeeft. Gelet op het beoogde doel van deze vragenronde zal ik in mijn reactie alleen in gaan op uw technisch inhoudelijke vragen op het onderzoeksrapport. Wat betreft standpunten en voorkeuren verwijs ik naar het politieke debat over dit thema. In dat kader geldt dat Het rapport is opgesteld naar aanleiding van de onderzoeksopdracht van de raad aan het college.

Allereerst, het klopt dat de bijlagen van het MKBA rapport niet via de gemeentelijke website beschikbaar waren. Bijgaand ontvangt de volledige bijlagen behorend bij het rapport.
Ten tweede wil ik de status van het onderzoeksrapport enigszins nuanceren. De presentatie/beschikbaar stelling van het rapport betreft geen formele procedure. In die zin is er ook geen sprake van inspraaktermijnen of inspraakreacties. Het MKBA rapport betreft in feite de uitkomst van een onderzoeksopdracht van de raad aan het college. Daar waar normaalgesproken de uitkomsten van een dergelijk onderzoek tijdens een inloop- of voorlichtingsavond gepresenteerd zouden worden en aanwezigen in de zaal vragen kunnen stellen, kan dat nu digitaal. Naar aanleiding van de gestelde vragen kan het onderzoeksrapport definitief afgerond worden, waarna het – conform de onderzoeksopdracht van de raad aan het college – input is voor besluitvorming door diezelfde raad.

In uw inhoudelijke reactie stelt u een aantal vraagtekens bij de in het onderzoek naar voren gekomen effecten en de berekening daarvan. In zijn algemeenheid geldt dat het onderzoeksbureau de algemene onderzoekstandaarden en methoden heeft gevolgd bij de uitvoering van het onderzoek. De verschillende effecten zijn op objectieve wijze bepaald. Bijvoorbeeld vergelijkingen met andere steden of projecten komt vaker voor in MKBA onderzoeken. Dit wordt gedaan als er geen lokale cijfers bekend zijn. Wel moet in dergelijke gevallen altijd beredeneerd worden of en in hoeverre die situatie van elders vergelijkbaar is met de onderhavige projectlocatie. In de definitieve versie van het onderzoeksrapport is hierover een ruimere toelichting opgenomen ten opzichte van de conceptversie.

Daarnaast vraagt u in uw reactie naar een aantal onderwerpen die geen onderdeel uitmaakten van de onderzoeksopdracht en daarom ook niet terugkomen in het rapport. Bijvoorbeeld verkenning naar middelen of subsidies. Dit zou een relevante vervolgstap zijn indien er besloten wordt om over te gaan tot het graven van de gracht. Ook de aanleg van een beweegbare brug behoort tot de scope van de

onderzoeksopdracht en vormt daarmee een uitgangspunt in het onderzoek. Een smalle brug van circa vijf meter, waardoor eenrichtingsverkeer ontstaat (of in ieder geval een voorrangssituatie), is vanwege de effecten op de verkeersdoorstroming en –afwikkeling op dit stuk van de binnenring onwenselijk.

Samenvattend geldt dat naar aanleiding van uw reactie heeft het onderzoeksbureau een aantal toelichtende passages op de onderzoeksaanpak (met name over vergelijking met andere steden) toegevoegd in het rapport. De uitkomsten van het onderzoek zijn niet veranderd.

Voor de volledigheid wil ik u meegeven dat naar aanleiding van het definitieve onderzoeksrapport de gemeenteraad zal discussiëren over het vervolg met betrekking tot het Prinsenplein. Ik verwacht dat dit tijdens de raadsvergadering van 25 maart aanstaande zal zijn. U kunt deze vergadering digitaal volgen via een livestream op de website van de gemeente. Indien u (vooruitlopend daarop) nog vragen heeft, kunt u mij een bericht sturen of telefonisch benaderen. Nogmaals dank voor uw bijdrage en betrokkenheid.

Met vriendelijke groet,